

Akademický rok 2024/25

Diplomová práce – posudek oponenta

Jméno a příjmení studenta: Lukáš Vacek

Název práce: Feedback

Slovní hodnocení: Předkládaný koncept zvukové instalace Feedback Lukáše Vacka je formulován přehledně a srozumitelně a ozřejmuje způsob, motivaci a metody s nimiž ke své diplomové práci přistupuje. Práce je v textu situována jako přirozené a logické rozvíjení jeho dosavadních průzkumů prostoru mezi zvukem, materiálem, gestem a prostředím počínaje bakalářskou prací *Zvuková Instalace III DIALOG* až po *Give me some feedback Zvuková Instalace V* z roku 2024.

Lukáš Vacek přistupuje ke zvukovému médiu jako k prostředí ve kterém lze jednoduchými fyzikálními prostředky dosáhnout jevu rozechvění pevných a plynných skupenství v omezeném prostoru. Chvění jako Pohyb je v instalaci Feedback leitmotiv i nositel významu. Respektive je estetickým momentem, k němuž dospěje posluchač / divák participací, zpětnou vazbou, uvedením vlastního těla i mysli do pohybu.

Instalace má poměrně technicistní, či minimální strukturu: 10krát zavěšené skleněné trubice, směrové mikrofony, kabely, zesilovač, reproduktory a zpětná vazba. Určující je samozřejmě nejen akustika ale i estetika prostoru kde se nachází. Nejsem si jist zda fotografie nástroje na „zpětné vazby“ v místnosti uvedená v dokumentu jsou aktuální. Předpokládám že psychoakustická situace, včetně světelných podmínek se může nakonec lišit.

Zasazení instalace do historického kontextu je v předkládaném textu naznačeno stručně, ale fundovaně. Lukáš Vacek zmiňuje že četl, nebo alespoň viděl dizertační práci Knuta Aufermanna a je obeznámen také s díly Huga Daviese, Steva Reicha, Paula Creaena a Alvina Luciera. Rád bych ale mna tomto místě zmínil jinou práci Luciera, která uvedena nebyla, ale pro instalace Feedback je poměrně relevantní. Název je Empty Vessels a je uváděno, že vznikla v roce 1997, cituji z internetu: „*Osm nalezených skleněných nádob různých tvarů, barev a velikostí je uspořádáno do řady. Do každé z nádob je namířen směrový mikrophon snímající zvuk, které je odesílán do reproduktorů otočených k*

nádobám. Zvuk z reproduktorů vyvolává akustickou zpětnou vazbu, rezonující uvnitř nádob. Tvary nádob a konstelace a pohyb lidí v prostoru ovlivňují modulaci zvuku a vytvářejí tak samotnou zvukovou stránku instalace.“

Lucier k tomuto „dílu“ vlastně přistupoval jako k „návodu k upotřebení“, protože se pochopitelně nepovažoval za toho, kdo fyzikální jev akustické zpětné vazby objevil. Jen jej použil určitým, vlastně velice jednoduchým, ale geniálním způsobem. Sám jsem tento princip (příznaně) využil v instalaci pro výstavu NA POČÁTKU BYLO TICHŮ ve sklepě Galerie města Plzně v roce 2014, kde jsem podobně jako Lucier využil flašky na nakládačky jako rezonátory. Navíc jsem ale použil „limiter“, díky němuž zpětná vazba nastala teprve v momentě, kdy někdo do místnosti vstoupil a jeho/její kroky posloužily jako vstupní impuls pro rezonanci celé klenuté místnosti. Ale to jen na okraj.

Hodnocení: Předkládanou práci Feedback, včetně realizace a formulovaného konceptu hodnotím jako technicky i koncepčně dobře zvládnutou. Neviděl a neslyšel jsem ji sice na vlastní oči a uši, ale z prací, které jsem doposud potkal osobně předpokládám, že jak statická tak dynamická varianta, jak zvuková tak vizuální stránka budou fungovat tak jak si autor přeje a představuje. Co se týče teoretických a historických souvislostí diplomantem zmiňovaných, bych uvítal vědět jak přistupuje nejen k tématu akustické zpětné vazby, ale i k tématu vibrace, resonance, a oscilace mezi vizuální a zvukovou formou.

Aspekt takzvané „aktuálnosti“ zde podle mého mínění není podstatný. Zvukové umění a zvukové instalace se osvobodily od hegemonie oka v provozním galerijním umění již v 90 letech, nicméně se dodnes jedná o relativně marginální oblast tvorby. Autorů, kteří se zpětnou vazbou pracovali a pracují jsou tisíce a akustická zpětná vazba je jen část obecné problematiky.

Otázky k rozpravě: dalo by se v této instalaci generovat tak zvané „stojaté zvukové vlnění“? Standing waves?

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace: A

Posudek vypracoval(a):

Mgr. Miloš Vojtěchovský

Datum: 7.5.2025

(podpis oponenta)